

H□i ngh□ H□i đ□ng C□ng đ□ng Kinh t□ ASEAN l□n th□ 11 đ□□c t□ ch□c bên l□ H□i ngh□ C□p cao ASEAN l□n th□ 24 t□i Nay Pyi Taw, Myanmar. T□i H□i ngh□, các n□□c thành viên đã ghi nh□n nh□ng k□t qu□ đ□t đ□□c và th□o lu□n nh□ng v□n đ□ c□n gi□i quy□t đ□ h□□ng t□i m□c tiêu AEC.

□

C□ng đ□ng kinh t□ ASEAN (AEC) đã hoàn t□t giai đo□n ba c□a vi□c th□c thi k□ ho□ch t□ng th□ xây d□ng AEC (2012-2013) và đang chuy□n sang giai đo□n th□ t□ là giai đo□n th□c thi cu□i cùng (2014-2015). Đây là giai đo□n quan tr□ng xét v□ m□t th□c thi, nh□t là các nhi□m v□ □u tiên c□n th□c hi□n đ□ đ□t đ□□c m□c tiêu AEC vào cu□i năm 2015.

K□ t□ H□i ngh□ c□p cao ASEAN l□n th□ 23 đ□n nay, ASEAN đã đ□t thêm ti□n tri□n trong vi□c th□c thi các bi□n pháp c□a tr□ c□t th□ nh□t (xây d□ng th□ tr□□ng chung và c□ s□ s□n xu□t th□ng nh□t), c□ th□ nh□ sau:

Đ□ đ□y nhanh vi□c th□c hi□n cam k□t ATIGA c□a ASEAN vào năm 2015, h□u h□t các thu□ quan trong ASEAN đã đ□□c xóa b□, nhi□u sáng ki□n gi□i quy□t các bi□n pháp phi thu□

quan (NTM) và thu□n l□i hóa th□□ng m□i đã đ□□c đ□ xu□t. Đ□ nâng cao vi□c th□c thi các quy t□c xu□t x□ theo Hi□p đ□nh th□□ng m□i hàng hóa ASEAN (ATIGA), ASEAN đã b□t đ□u tri□n khai d□ án th□ nghi□m t□ ch□ng nh□n xu□t s□ l□n th□ hai vào đ□u năm nay và d□ ki□n th□c thi đ□y đ□ t□ ch□ng nh□n ASEAN vào năm 2015. Ngh□ đ□nh th□ v□ khung pháp lý th□c thi c□ ch□ h□i quan m□t c□a ASEAN đang đ□□c hoàn t□t…

Gói cam k□t th□ 9 trong khuôn kh□ Hi□p đ□nh khung ASEAN v□ d□ch v□ (AFAS) d□ ki□n đ□□c hoàn thành trong năm 2014. Các n□□c thành viên cũng đã k□t thúc đàm phán gói cam k□t th□ 6 v□ d□ch v□ tài chính vào tháng 3/2014 và Ngh□ đ□nh th□ đ□ th□c thi các cam k□t này s□ đ□□c ký trong năm nay. Vi□c xây d□ng chính sách th□□ng m□i d□ch v□ ASEAN và d□ ki□n hoàn t□t vào năm 2015. ASEAN đã th□c hi□n nhi□m v□ quan tr□ng nh□m thúc đ□y ASEAN tr□ thành m□t đi□m thu hút đ□u t□ th□ng nh□t, cũng nh□ th□c hi□n các sáng ki□n c□a Hi□p đ□nh Đ□u t□ toàn di□n ASEAN. Liên quan đ□n h□p tác tài chính ASEAN+3, có 25 trong s□ 27 bên tham gia th□a thu□n đa ph□□ng hóa sáng ki□n Chi□ng Mai (CMIM) đã hoàn thành vi□c ký k□t Hi□p đ□nh CMIM s□a đ□i vào tháng 2/2014. Bên c□nh đó, trong s□ các ngành □u tiên h□i nh□p h□p tác du l□ch ti□p t□c có nh□ng k□t qu□ t□t v□i t□ l□ th□c thi các bi□n pháp trong năm 2013 là 75% theo K□ ho□ch chi□n l□□c du l□ch ASEAN 2011-2015.

Đ□ tăng c□□ng th□□ng m□i n□i kh□i ASEAN và quan h□ th□□ng m□i kh□i gi□a ASEAN v□i các đ□i tác, nâng cao kh□ năng c□nh tranh dài h□n c□a th□c ph□m, nông s□n và lâm s□n. Đ□i v□i t□m nhìn ASEAN sau năm 2015, nhóm đ□c trách ASEAN v□ xây d□ng t□m nhìn, m□c tiêu và chi□n l□□c đã đ□□c thành l□p t□ ch□c cu□c h□p đ□u tiên vào tháng 3/2014. Các thành viên ASEAN cũng đang tri□n khai k□ ho□ch hành đ□ng v□ chi□n l□□c an ninh l□□ng th□c trong khuôn kh□ an ninh l□□ng th□c ASEAN giai đo□n 2015-2020. Đây là tài li□u c□ b□n đ□ gi□i quy□t v□n đ□ an ninh l□□ng th□c dài h□n trong khu v□c.

Tr□ c□t th□ hai c□a AEC v□i nhi□u bi□n pháp ti□p t□c đ□□c th□c hi□n nh□: hoàn thi□n các chính sách và lu□t pháp v□ c□nh tranh, k□ c□ thông qua trang web www.aseancompetition.org v□i các ch□ d□n tr□c tuy□n. Ngh□ đ□nh th□ th□c thi gói cam k□t th□ tám v□ d□ch v□ v□n t□i hàng không trong khuôn kh□ AFAS kèm theo các ph□ l□c và Ngh□ đ□nh th□ s□ hai v□ các th□□ng quy□n t□ do th□ 5 c□a Hi□p đ□nh V□n t□i hàng không ASEAN-Trung Qu□c đã đ□□c các B□ tr□□ng Giao thông V□n t□i thông qua. Tính đ□n cu□i năm 2013, ASEAN đã ti□n hành rà soát gi□a k□ k□ ho□ch t□ng th□ công ngh□ thông tin ASEAN 2015, trong đó cho th□y ASEAN đang đi đúng h□□ng đ□ hoàn t□t k□ ho□ch t□ng th□ vào năm 2015 v□i 2/3 các bi□n pháp đã đ□□c th□c hi□n theo ti□n đ□. ASEAN đã b□t đ□u xây d□ng t□m nhìn công ngh□ thông tin ASEAN sau năm 2015 và đang trong quá trình hoàn t□t c□ ch□ b□o v□ các cáp quang bi□n trong khu v□c. Trong

lĩnh v□c thông tin và an ninh m□ng, H□i đ□ng an ninh m□ng ASEAN đã đ□□c thi□t l□p nh□m cũng c□ s□ h□p tác khu v□c.

Trong quá trình tri□n khai các bi□n pháp liên quan đ□n tr□ c□t th□ 3, ch□ s□ chính sách phát tri□n doanh nghi□p nh□ và v□a ASEAN đã đ□□c hoàn t□t, nh□m đ□a ra m□t công c□ toàn di□n nh□m giám sát vi□c th□c thi các chính sách và ch□□ng trình. Cu□n sách h□□ng d□n SME h□□ng t□i AEC 2015 đã đ□□c ra m□t vào tháng 11/2013. Báo cáo rà soát gi□a k□ k□ ho□ch làm vi□c giai đo□n II c□a sáng ki□n H□i nh□p ASEAN 2009-2015 đã đ□□c trình lên nhóm đ□c trách IAI đ□ xem xét t□i h□i ngh□ tháng 4/2014. Vi□c tri□n khai khuôn kh□ ASEAN v□ phát tri□n kinh t□ cân b□ng đ□□c k□t h□p v□i Ngân hàng Th□ gi□i đ□ xây d□ng công c□ giám sát ti□n trình th□c hi□n các nguyên t□c AFEED c□a khu v□c và xác đ□nh các bi□n pháp chính sách phù h□p.

□ tr□ c□t th□ t□ ASEAN đang tích c□c th□c thi các FTA ASEAN+1, đàm phán Hi□p đ□nh Đ□i tác kinh t□ toàn di□n và chu□n b□ đàm phán Hi□p đ□nh Th□□ng m□i t□ do ASEAN-Hong Kong (AHKFTA). Trong đó Hi□p đ□nh ACFTA và AKFTA đang đ□□c nâng c□p, trong khi các Hi□p đ□nh v□ th□□ng m□i d□ch v□ và đ□u t□ ASEAN-□n Đ□ d□ ki□n đ□□c ký t□i H□i ngh□ tham v□n các B□ tr□□ng Kinh t□ ASEAN -□n Đ□ vào tháng 8/2014. Các cu□c đàm phán v□ ch□□ng trình th□□ng m□i d□ch v□, di chuy□n th□ nhân và đ□u t□ trong khuôn kh□ Hi□p đ□nh đ□i tác kinh t□ toàn di□n ASEAN-Nh□t B□n (AJCEP) đã hoàn t□t đáng k□ các n□i dung liên quan. Ngh□ đ□nh th□ s□a đ□i AJCEP s□ đ□□c xây d□ng nh□m t□ng h□p ba ch□□ng này vào hi□p đ□nh. Cùng v□i đó, các quan ch□c cao c□p kinh t□ đã thông qua tài li□u ph□m vi đàm phán AHKFTA và đi□u kho□n tham chi□u cho ho□t đ□ng c□a □y ban đàm phán th□□ng m□i ASEAN –H□ng kông. Theo d□ ki□n, phiên h□p đ□u tiên c□a □y ban này s□ đ□□c t□ ch□c vào tháng 7/2014 t□i H□ng Kông.

Đàm phán RCEP đã tr□i qua 4 phiên. Sau khi các nhóm công tác v□ các lĩnh v□c then ch□t đ□□c thành l□p theo nguyên t□c h□□ng d□n RCEP là th□□ng m□i hàng hóa, th□□ng m□i d□ch v□ và đ□u t□ t□i phiên th□ nh□t; các ti□u nhóm v□ quy t□c xu□t x□, th□ t□c h□i quan và thu□n l□i hóa h□i quan đã đ□□c thi□t l□p t□i phiên th□ 2. Đ□n phiên th□ 3, b□t đàm phán các n□i

dung khác v□i vi□c thi□t l□p các nhóm v□ s□ h□u trí tu□, c□nh tranh, h□p tác kinh t□ và k□ thu□t, gi□i quy□t tranh ch□p. T□i phiên th□ 4, 16 n□□c tham gia ti□p t□c m□ r□ng th□o lu□n sang m□t lo□t các v□n đ□ nh□m ti□n t□i đ□t đ□□c m□c tiêu k□t thúc đàm phán vào cu□i năm 2015.

Theo ch□□ng trình ngh□ s□ Phnom Penh v□ xây d□ng c□ng đ□ng ASEAN (năm 2012), ASEAN đã đ□a ra các bi□n pháp c□n th□c hi□n trong năm 2013 và các bi□n pháp □u tiên c□n th□c hi□n đ□n năm 2015. M□c dù đã đ□t đ□□c nh□ng k□t qu□ đáng k□ trong vi□c th□c hi□n các bi□n pháp c□a k□ ho□ch t□ng th□ xây d□ng AEC, ASEAN v□n ph□i đ□i m□t v□i nhi□u thách th□c đ□ đ□t đ□□c m□c tiêu AEC vào năm 2015. ASEAN c□n ph□i hoàn thành các bi□n pháp thu□c lĩnh v□c □u tiên mà các B□ tr□□ng Kinh t□ ASEAN và H□i đ□ng AEC đã thông qua, tăng c□□ng h□p tác khu v□c v□ phát tri□n doanh nghi□p nh□ và v□a, tri□n khai khuôn kh□ khu v□c v□ đ□i tác công – t□. Bên c□nh đó, ASEAN c□n ti□p t□c phê chu□n các hi□p đ□nh/ngh□ đ□nh th□ ASEAN đã ký k□t và hài hòa v□i các sáng ki□n khu v□c v□i lu□t pháp trong n□□c.

Cho đ□n nay, m□c đ□ nh□n th□c c□a c□ng đ□ng doanh nghi□p và ng□□i dân ASEAN v□ AEC còn r□t khác nhau. Do đó, c□n ph□i tuyên truy□n vi□c th□c thi các m□c tiêu AEC 2015 t□i các bên liên quan. Ch□□ng trình ngh□ s□ v□ h□i nh□p kinh t□ c□a ASEAN đã đ□□c làm sâu s□c h□n trong th□p k□ tr□□c. Yêu c□u th□ ch□ c□a xây d□ng c□ng đ□ng khu v□c cũng đã thay đ□i và gia tăng v□i s□ m□ r□ng h□i nh□p khu v□c. Vì v□y, c□i cách chi□n l□□c và c□ c□u th□ ch□ c□n đ□□c th□c hi□n cùng v□i khuôn kh□ m□i và đ□y nhanh ti□n trình h□i nh□p sau năm 2015. S□ m□ r□ng các ho□t đ□ng liên quan đ□n AEC và các v□n đ□ chính sách đang tr□ nên ph□c t□p h□n khi ch□□ng trình h□i nh□p sâu s□c h□n, ASEAN c□n m□t Ban Th□ ký ASEAN có th□ h□ tr□ k□ thu□t chuyên nghi□p h□n.

Trong b□i c□nh môi tr□□ng kinh t□ toàn c□u có nhi□u di□n bi□n ph□c t□p h□n, ASEAN c□n duy trì vai trò trung tâm và t□o thu□n l□i cho h□i nh□p vào n□n kinh t□ th□ gi□i. Trung tâm kinh t□ đang d□ch chuy□n sang Châu Á, bao g□m s□ n□i lên c□a Trung Qu□c, □n Đ□, đi□u quan tr□ng hi□n nay đ□i v□i ASEAN là c□n tr□ thành m□t c□ng đ□ng th□c s□ thành công và th□c s□ mang l□i l□i

ích cho công dân trong khu v□c cũng nh□ nâng cao vai trò c□a ASEAN □ khu v□c Đông Á và n□n kinh t□ toàn c□u, vi□c theo đu□i m□c tiêu h□i nh□p sau năm 2015 c□a ASEAN c□n ph□i d□a vào s□ hi□u bi□t và cam k□t v□ AEC.

□

Ngu□n: Tr□n Th□ Minh Tuy□t (Văn phòng UBQG v□ HTKTQT)